

Max Weber'in
Karşılaştırmalı-Tarihsel Sosyolojisi

STEPHEN KALBERG

Çeviren: Adem Bölükbaşı

Bu kitabın yayın hakkı PHOENİX YAYINEVİ'ne aittir. Yayınevinin ve yayıncısının yazılı izni alınmaksızın kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

**Max Weber'in
Karşılaştırmalı-Tarihsel Sosyolojisi
STEPHEN KALBERG**

**Çeviren: Adem Bölükbaşı
Dizi Editörleri: Güney Çeğin & Vefa Saygın Öğütle
Kapak Tasarımı: Gamze Uçak
Sayfa Düzeni: Nuray Özipek
©Phoenix Yayınevi Tüm Hakları Saklıdır.**

Kasım 2017, Ankara
ISBN No: 978-605-9801-64-5
Phoenix Yayınevi – Ünal Sevindik
Yayıncı Sertifika No: 11003
Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1
Kızılay/Ankara
Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx
Faks: 0 (312) 419 16 11
e-posta: info@phoenixkitap.com
http://www.phoenixyayinevi.com

Baskı:
Desen Ofset A. Ş.
Sertifika No: 11289
Birlik Mah. 448. Cad. 476. Sk. No: 2
Çankaya/Ankara Tel: 0 (312) 496 43 43

Dağıtım:
Siyasal Dağıtım
Şehit Adem Yavuz Sok. Hitit Apt. 14/1
Kızılay-Ankara
Tel: 0 (312) 419 97 81 pbx
Faks: 0 (312) 419 16 11
e-posta: info@siyasalkitap.com
http://www.siyasalkitap.com

Dizi Editörlerinin Takdimi

Max Weber'in sosyolojik düşüncesini birleştiren ve bütünleştiren merkezî bir temanın bulunduğu, Weber araştırmacılarının hemfikir oldukları bir husus gibi görünüyor. Fakat bu merkezî temanın ne olduğu hususunda rivayetler muhtelif. Bazı sosyal bilimci ve sosyologlara göre Weber'in çalışmalarındaki merkezî tema hukuk sosyolojisi iken, diğer bazıları için tahakküm sosyolojisi oldu. Yine aynı şekilde, bazı sosyologlar Weber'i evrensel bir genel sosyal eylem teorisinin kurucusu olarak takdim ederken diğer bazıları onun farklı toplumlardaki belirli tarihsel kurum ve yapıları anlamaya istekli bir tarihsel sosyolog olduğunu savundu. Sosyal bilimler felsefesinin epistemolojik düzleminde tartışılmalı mevzu, 19. yüzyılın sonlarında başlayıp 20. yüzyıla da sarkan *Methodenstreit*'ta Weber'in aldığı özgün ve gerilimli pozisyon ve yanı sıra genel metodolojik tutumu idi. Onun yapısalcı olduğunu iddia edenler dahi oldu. 1980'lerle, yani liberal iktisattaki amaçlı-rasyonalite modelinin beklenmedik bir zindelik göstermesiyle birlikte, merkezî tema üzerindeki vurgu iktisat sosyolojisine doğru kaydı, hatta bu dönemde ilk kez Weber'in metodolojik bireyciliği keşfedildi. Fakat yine aynı dönemde, Weber'i Ni-

etzsche ve Marx üzerinden şeyeleşme temasına bağlayan çalışmaları da eksik olmadı. Weber literatürü enine boyuna kazıldı, artık sosyal bilim literatüründe genel kabul görmüş Weber araştırmacıları vardı.

Uluslararası literatürdeki bu çeşitlenmeye karşılık, Weber Türkiye’de merkezî tema bakımından kültür sosyoloğu olarak, epistemolojik bakımdan ise bir kültür bilimcisi olarak kabul gördü. İstisnalar bir yana konursa, bu alımlanma biçiminin hiç kuşkusuz ülkenin sosyal bilimler alanına ilişkin sebepleri var. Türkçe literatürde 1960’lardan sonra görünürlük kazanmaya başlayan Weber fikriyatı, o dönemde sosyal bilimlerde ve bilhassa sosyolojide belli bir ağırlık kazanıyor görünen, kır ve göç, kentleşme ve gecekondulaşma temalarına ve nicel araştırmaya odaklı yapısal-işlevselci ve klasik Marksist ajandaya karşı, Türkiye modernleşmesi, merkez-çevre ilişkisi ve politik seçkinler temalarına ve nitel araştırmaya odaklı bir çerçeveye temel kılındı. Çok büyük ölçüde kültüralist bir nitelik taşıyan bu okuma biçimi, 1990’larla birlikte, Weber’i tin ve kültür bilimleri geleneğinin devamcısı olarak okuyan bir sosyal felsefe biçiminde epistemolojik karşılığını buldu.

Peki, Kıta Avrupası’ndaki kısıtlı bazı ortodoks akademi çevreleri dışında epey uzun zamandır kabul görmeyen bu okuma biçimi nasıl oldu da Türkiye’de bu denli yaygınlık kazandı? Müellifleri özgün bir yorumda buldukları vehmiyle ömür tüketmişlerse de, bu sorunun cevabını, genel olarak Türkiye akademisinin heteronom karakterinde, özel olarak da Türkiye sosyal bilimler alanının sözcüğün dar anlamıyla politize karakterinde aramak gerek. Böylesi bir atmosfer içerisinde, Weber bir yandan, bizzat kendisinin *Ekonomi ve Toplum*’daki şiddetli itirazlarına rağmen (ki Türkiye’de katiyen okunmadı), kültürel entitelerin, tözlerin imalatında, kültür

savaşına cephanesi olarak işe koşuldu. *A la Turca* modernleşme projesiyle hesaplaşmaktaki asıl olan. Diğer yandan ise, söz konusu modernleşme projesini (bütünüyle yahut eleştirerek) sahiplenen çevrelerde “Webercilik”, aynen muarızlarının formüle ettikleri şekliyle kabul edilip sakınılması yahut ifşa edilmesi gereken bir kusur olarak görüldü. Batı’da 1970’lerin sonu ve 1980’lerde başlayan Marx-Weber diyalogunun Türkiye’de hiç gelişmemiş olması ve kültüralist olmayan bir tarihsel sosyoloji yapma biçimiyle daha yeni yeni tanışıyor olmamız, bu hususta başlı başına semptomatik. Epistemolojik düzlemde tartışmaların pozitivism-hermeneutik ikiliğine ve bu ikiliğin de söz konusu dar politik çerçeveye sıkışması zaten bu yüzden kaçınılmazdı. Böylelikle Türkiye sosyal bilimler alanı, yapısal anlamdaki kurumsal ve bilişsel özerklik yoksunluğuna ek olarak, araştırma ve teori ufuklarını ayrıca kendi elleriyle de daraltmış oldu.

Max Weber’i Yeniden Okumak dizisinin, bu kasvetli ve bir ölçüde yapısal sorunları çözmesi beklenemez elbette. Mevzu bahis olan tüm konuları kapsamak gibisinden bir dertten ziyade, mezkûr dizinin, Weber’le kuracağımız teorik ve empirik ilişki açısından yapabileceği bazı şeyleri öne çıkarabileceğini düşünüyoruz. Belki de en çok sosyolojinin kurucu babalarının derinlikli üretimlerinden bu yana, bizim toplumsal hayatı kavrayışımızı sosyolojik zaviyeden hareketle geliştirmeye çalışan öbür figürlere Weber’in sunduğu alternatiflere odaklanacağız. İlaveten, onun “makro-tarihsel” sosyoloji alanı açısından ortaya koyduğu çoklu ilgileri serimleyen bir profil sergileyeceğiz. Muradımız, Weber’i sosyolojik kanona dâhil eden öğelerin (rasyonaliteden bürokrasiye) farklı patikalardan irdeleneceği, yaşamı boyunca titizlikle ördüğü metodolojik terkinin anlatılacağı, başyapıtı *Ekonomi ve Toplum*’da geliş-

tirdiği toplum kuramının ne türden bir kavramsal aygıt tesis ettiğinin ele alınacağı ve Weberci bir sosyolojik paradigmanın asli parametrelerinin sunulacağı bu incelemeler dizisinin, Türkiye sosyal bilimler alanında çorak bırakılmış/tahrif edilmiş Weber suretini sağlıklı bir görünüme kavuşturmasıdır.

Güney Çeğin & Vefa Saygın Öğütle

Claudia için

İçindekiler

Dizi Editörlerinin Takdimi	3
Teşekkür	13
Kısaltmalar	15
Giriş	19
Günümüzde Karşılaştırmalı-Tarihsel Sosyoloji:	
Açmazlar ve Sorunlar	23
Dünya Sistemleri Kuramı	25
Yorumlayıcı Tarihsel Yaklaşım	27
Nedensel Analitik Yaklaşım	30
Açmazlar, Sorunlar ve Weber'in Katkıları	34
Fail-Yapı Bağlantısı	34
Çoklu Nedensellik	35
Analiz Düzeyi: Tarif Edilen Sorunlara Karşı Teori	37
Model Kurma	38
Nedensel Analiz Yöntemi	39
İkinci Literatür: Weber'in Yeniden Doğuşu	44

Birinci Kısım: Temel Strateji ve Usuller

1 Fail-Yapı Bağlantısı: Motivlerin Çoğulluğu ve Weber'in Yapısalcılığı	55
Temel Bileşenler: Metodolojik Bireycilik, Verstehen, Dört Eylem Tipi ve Motivlerin Çoğulluğu	58
Fail ve Yapı: Eylemin Kalıplaşma Biçimleri.....	67
Düzenler ve Meşru Düzenler.....	71
Bağlamsal Sosyoloji: Eylemin Sosyolojik Konumları.....	85
Fail-Yapı Bağlantısı	98
2 Weber'de Çoklu Nedensellik	103
Çoklu Nedenselliğe Kurallı Bağlılık	106
Sosyal Taşıyıcılar.....	118
Eylemin Değişken Yoğunluğu: Rasyonel Seçim Teorisine Muhalefet	126
Tarihî Olaylar, Teknoloji ve Coğrafya	136
Güç, Çatışma ve Rekabet.....	140
Çatışma ve Rekabet.....	148

İkinci Kısım: Nedensel Sosyoloji, Strateji ve Usuller

3 Analiz Düzeyi: İdeal Tip.....	157
Nedensel Analizin Amacı	158
Analiz Düzeyi: İdeal Tip	162
İdeal Tipler: Oluşumu ve Başlıca Özellikleri	163
İdeal Tiplerin Kıstas olarak Kullanımı: Empirik Durumların Tanımlanması.....	168

4 Hipotez Oluşturan Modeller Olarak İdeal Tipler: Weber'in	
Ekonomi ve Toplum'u	177
Dinamik Modeller olarak İdeal Tipler	182
Bürokrasi	183
Patrimonyalizm	185
İdeal tipik Bağlamsal Modeller	188
Analitik İlişkiler: Yakınlık ve Karşıtlık Modelleri	195
Alan içi Karşıtlık İlişki Modelleri	202
Alanlar Arası Yakınlık ve Karşıtlık Modelleri	206
Gelişimsel Modeller	222
Çıkarlara Bağlı Olan Gelişimsel Modeller:Sosyal İlişkilerin	
Kapanması ve Karizmanın Rutinleşmesi Modelleri	226
Rasyonelleşme Süreçlerine bağlı olan Gelişimsel Modeller:	
Formel ve Teorik Rasyonelleşme Modelleri	239
5 Nedensel Analiz Yönteminin Yeniden İnşası:	
Nedensel Metodoloji ve Teorik Çerçeve	267
Nedensel Analiz Yöntemi: Genel Değerlendirme ve Çağdaş	
Ekollerle Mukayese	269
Nedensel Metodoloji	271
Teorik Çerçeve: Alanlar ve Alana Özgü İdeal Tipler	278
Nedensel Analiz Yönteminin Yeniden İnşası: Nedensel	
Metodoloji ve Teorik Çerçeve	282
Nedensellik Dereceleri: Kolaylaştırıcı Eylem Yönelimlerinin	
Gerekli Eylem Yönelimlerinden Karşılaştırma Yoluyla Ayırt	
edilmesi	282
Toplumsal Alanlar ve Eylemin Eşzamanlı ve Artzamanlı	
Etkileşimleri	288
Konjonktürel Etkileşim ve Kalıplaşmış Eylemin Bağlamı	311
Açıklayıcı Bir Örnek: Hindistan'da Kast Sisteminin Hâkimiyeti.	328
Nedensel Önem Dereceleri	331
Eylemin Eşzamanlı ve Artzamanlı Etkileşimleri	343
Eylemin Konjonktürel Etkileşimleri	350

Sonuç :Max Weber'in Karşılaştırmalı-Tarihsel Sosyolojisi ve Çağdaş Ekoller	357
Genel Bir Özet	359
Gündemin Belirlenmesi.....	373
Kaynakça	381
Dizin.....	399

Teşekkür

Tam olarak olgunlaşmış ortaya çıkması uzun süren bu kitap, birçok arkadaşımın ve meslektaşımın yardım ve destekleri olmasa bugünkü halini alamayacaktı. Yıllar boyunca onların önerilerinden istifade ettim ve hepsine çok büyük bir minnet borcum var. Şimdi burada onlara teşekkür etmek ve bu eserin oluşumundaki haklarını teslim etmek benim için büyük bir zevk.

Bilhassa bu çalışmanın daha önceki birçok versiyonuna ve sonraki versiyonlarına dair yorumlarını benimle paylaşan Robert J. Antonio'ya ve Lewis A. Coser'a, Anthony Giddens'a, Constans Seyfarth'a, Neil Smelser'a, Hartmann Tyrell'e, and özellikle Ira J. Cohen'e müteşekkirim; hepsi de çalışmanın tamamını okudular ve çok kıymetli tavsiyelerde bulundular. Ayrıca kitabın çeşitli bölümleri hakkında yorumlarını paylaşan arkadaşlarıma, bilhassa da Caesar Mavratsas'a, Guy Oakes'e, Joachim Savelsberg'e, Ilana Friedrich Silber'e ve Willfried Spohn'a son derece müteşekkirim. Bu süreçte Josef Chytrý'nin hiç bitmeyen cömertçe desteğini hep yanımda hissettim. Eşim Claudia Wies Kalberg'in sürekli teşvik ve desteği olmasa bu çalışmayı asla tamamlayamazdım. Bu yüzden en derin şükran borcum onadır.

Kaynakça

- Abbott, Andrew. 1983. "Sequences of Social Events." *Historical Methods*, 16, 4:129-47.
- Abbott, Andrew. 1984. "Event Sequence and Event Duration: Colligation and Measurement." *Historical Methods*, 17, 4; 192-203.
- Abbott, Andrew. 1988. "Transcending Linear Reality." *Sociological Theory*, 6, 2: 169-86.
- Abbott, Andrew. 1989. "A Primeron Sequence Methods." *Organization Science*, 1, 4: 1-18.
- Abbott, Andrew and John Forrest. 1986. "Optimal Matching Methods for Historical Sequences." *Journal of Interdisciplinary History*, XVI, 3: 471-94.
- Abramowski, Günter. 1966. *Das Geschichtsbild Max Webers*. Stuttgart: Klett Verlag.
- Albrow, Martin. 1990. *Max Weber's Construction of Social Theory*. New York: St Martin's Press.
- Alexander, Jeffrey. 1983. *The Classical Attempt at Theoretical Synthesis: Max Weber*. Berkeley: University of California Press.
- Alexander, Jeffrey, Bernhard Giesen, Richard Münch and Neil J. Smelser, eds. 1987. *The Micro-Macro Link*. Berkeley: University of California Press.
- Almond, Gabriel A. and James S. Coleman, eds. 1960. *The Politics of Developing Areas*. Princeton: Princeton University Press.

- Almond, Gabriel A. and Bingham Powell, Jr. 1966. *Comparative Politics: a Developmental Approach*. Boston: Little, Brown.
- Aminzade, Ronald. 1981. *Class, Politics and Early Industrial Capitalism: a Study of Mid-Nineteenth Century Toulouse, France*. Albany: SUNY Press.
- Antonio, Robert J. 1984. "Weber vs. Parsons: Domination or Technocratic Model of Social Organization." pp. 155-74 in *Max Weber's Political Sociology*, ed. by Ronald M. Glassman and Vatro Murvar. New York: Greenwood Press.
- Baier, Horst. 1969. *Von der Erkenntnistheorie zur Wirklichkeitswissenschaft*. Unpublished Habilitation: University of Münster.
- Beetham, David. 1974. *Max Weber and the Theory of Modern Politics*. London: Allen & Unwin.
- Bellah, Robert, Richard Marsden, William Sullivan, Ann Swidler, and Steven Tipton. 1985. *Habits of the Heart*. Berkeley: University of California Press.
- Bendix, Reinhard. 1962. *Max Weber: an Intellectual Portrait*. New York: Doubleday Anchor.
- Bendix, Reinhard. 1965. "Max Weber's Sociology Today." *International Social Science Journal*, XVII, 1:9-22.
- Bendix, Reinhard. 1968. "Introduction." pp. 2-13 in *State and Society*, ed. Reinhard Bendix. Berkeley: University of California Press.
- Bendix, Reinhard. 1970. "Concepts and Generalizations in Comparative Sociological Studies." pp. 175-87 in *Embattled Reason*. New York: Oxford University Press.
- Bendix, Reinhard. 1968. "Introduction." pp. 2-13 in *State and Society*, ed. Reinhard Bendix. Berkeley: University of California Press.
- Bendix, Reinhard. 1970. "Concepts and Generalizations in Comparative Sociological Studies." pp. 175-87 in *Embattled Reason*. New York: Oxford University Press.
- Bendix, Reinhard. 1974. *Work and Authority in Industry*. Berkeley: University of California Press.
- Bendix, Reinhard. 1976. "The Mandate to Rule: an Introduction." *Social Forces*, 55, 2: 242-56.

- Bendix, Reinhard. 1977a. *Nation-Building and Citizenship*, enlarged ed. Berkeley: University of California Press.
- Bendix, Reinhard. 1977b. "Tradition and Modernity Reconsidered." pp. 361-433 in *Nation-Building and Citizenship*, enlarged ed. Berkeley: University of California Press.
- Bendix, Reinhard. 1978. *Kings or Peoples*. Berkeley: University of California Press.
- Bendix, Reinhard. 1984. *Force, Fate, and Freedom*. Berkeley: University of California Press.
- Bendix, Reinhard and Bennett Berger. 1970. "Images of Society and Problems of Concept Formation in Sociology." pp. 116-38 in Bendix, *Embattled Reason*. New York: Oxford University Press.
- Bendix, Reinhard and Guenther Roth. 1971. *Scholarship and Partisanship*. Berkeley: University of California Press.
- Bergesen, Albert, ed. 1983. *Crises in the World System*. Beverly Hills: Sage.
- Bonnell, Victoria E. 1980. "The Uses of Theory, Concepts & Comparison in Historical Sociology." *Comparative Studies in Society & History*, 22, 2: 156-173.
- Bonnell, 1983. *Roots of Rebellion: Workers' Politics and Organizations in St Petersburg and Moscow, 1900-1914*. Berkeley: University of California Press.
- Brenner, Robert. 1976. "Agrarian Class Structure and Economic Development in Pre-Industrial Europe." *Past and Present*, 70, 1: 30-75.
- Brubaker, Rogers. 1984. *The Limits of Rationality*. London: Allen & Unwin.
- Bruun, H. H. 1972. *Science, Values and Politics in Max Weber's Methodology*. Copenhagen: Munksgaard.
- Bücher, Cari. 1894. *Die Entstehung der Volkswirtschaftlehre*. Tübingen: Mohr (translated in 1907 by S. M. Wickett as *Industrial Evolution*. New York: Holt).
- Burawoy, Michael. 1989. "Two Methods in Search of Science: Skocpol versus Trotsky." *Theory and Society*, 18:759-805.

- Burger, Thomas. 1976. *Max Weber's Theory of Concept Formation*. Durham, NC: Duke University Press.
- Buxton, William. 1985. *Talcott Parsons and the Capitalist Nation-State*. Toronto: University of Toronto Press.
- Calhoun, Craig. 1982. *The Question of Class Struggle*. Chicago: University of Chicago Press.
- Chase-Dunn, Christopher. 1989. *Global Formation: Structures of the World Economy*. Cambridge, MA: Blackwell.
- Cohen, Jere, Lawrence E. Hazelrigg, and Whitney Pope. 1975. "De-Parsonizing Weber." *American Sociological Review*, 40, 2: 229-41.
- Coleman, James. 1990. *Foundations of Social Theory*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Collins, Randall. 1968. "A Comparative Approach to Political Sociology." pp. 42-68 in *State and Society*, ed. Reinhard Bendix. Berkeley: University of California Press.
- Collins, Randall. 1975. *Conflict Sociology*. New York: Academic Press.
- Collins, Randall. 1981. "Weber's Last Theory of Capitalism: a Systematization." *American Sociological Review*, 45, 6: 925-42.
- Collins, Randall. 1986a. *Max Weber: A Skeleton Key*. Beverly Hills: Sage.
- Collins, Randall. 1986b, *Weberian Sociological Theory*. London: Cambridge University Press.
- Cook, Karen, ed. 1990. *The Limits of Rationality*. Chicago: University of Chicago Press.
- Coser, Lewis A. 1971. *Masters of Sociological Thought*. New York: Harcourt Brace Jovanovich.
- Coser, Lewis A. 1975. "Two Methods in Search of a Substance." *American Sociological Review*, 40, 6: 691-700.
- Downing, Brian. 1988. "Constitutionalism, Warfare, and Political Change in Early Modern Europe." *Theory and Society*, 17, 7: 7-56.
- Dumont, Louis. 1980. *Homo Hierarchicus*. Chicago: University of Chicago Press.
- Eisenstadt, S. N. 1963. *The Political Systems of Empires*. New York: Free Press.

- Eisenstadt, S. N. 1968a. "Introduction." pp. ix-lvi in *Max Weber on Charisma and Institution Building*, ed. S. N. Eisenstadt. Chicago: University of Chicago Press.
- Eisenstadt, S. N. ed. 1968b. *The Protestant Ethic and Modernization*. New York: Basic Books.
- Eisenstadt, S. N. 1981. "The Format of Jewish History - Some Reflections on Weber's 'Ancient Judaism.'" *Modern Judaism*, 1, 1 (May): 54-73; 1, 2 (Sept.): 217-234.
- Freund, Julien. 1969. *The Sociology of Max Weber*. New York: Vintage Books.
- Friedman, Debra and Michael Hechter. 1988. "The Contribution of Rational Choice Theory to Macrosociological Research." *Sociological Theory*, 6, 2: 201-18.
- Friedman, Debra and Michael Hechter. 1990. "The Comparative Advantages of Rational Choice Theory." pp. 21429 in *Frontiers of Social Theory*, ed. George Ritzer. New York: Columbia University Press.
- Fulbrook, Mary. 1978. "Max Weber's 'Interpretive Sociology': a Comparison of Conception and Practice." *British Journal of Sociology*, 29, 1: 71-82.
- Fulbrook, Mary. 1983. *Religion and the Rise of Absolutism in England, Württemberg, and Prussia*. New York: Cambridge University Press.
- Geertz, Clifford. 1971. *Islam Observed*. Chicago: University of Chicago Press.
- Gerth, H. H. 1946. "Introduction." pp. 3-74 in *From Max Weber*, ed. H. H. Gerth and C. Wright Mills. New York: Oxford.
- Girndt, Helmut. 1967. *Das soziale Handeln als Grundkategorie Erfahrungswissenschaftlicher Soziologie*. Tübingen: Mohr.
- Glassman, Ronald and Vatro Murvar, eds. 1983. *Max Weber's Political Sociology: a Pessimistic Vision of a Rationalized World*. Westport, CT: Greenwood Press.
- Goldfrank, Walter, ed. 1979. *The World-System of Capitalism: Past and Present*. Beverly Hills: Sage.

- Goldman, Harvey. 1988. *Max Weber and Thomas Mann*. Berkeley: University of California Press.
- Goldstone, Jack. 1983. "Capitalist Origins of the English Revolution: Chasing a Chimera." *Theory and Society*, 12: 143-80.
- Goldstone, Jack. 1987. "Cultural Orthodoxy, Risk and Innovation: the Divergence of East and West in the Early Modern World." *Sociological Theory*, 5, 2: 119-35.
- Goldstone, Jack. 1991. *Revolution and Rebellion in the Early Modern World*. Berkeley: University of California Press.
- Green, Martin. 1974. *The von Richthofen Sisters*. New York: Basic Books.
- Green, Robert W., ed. 1973. *Protestantism, Capitalism, and Social Science: the Weber Thesis Controversy*. Lexington, MA: D. C. Heath & Co.
- Gurr, Ted Robert. 1970. *Why Men Rebel*. Princeton: Princeton University Press.
- Habermas, Jürgen. 1979. "History and Evolution." *Telos*, 39: 5-44.
- Habermas, Jürgen. 1984. *The Theory of Communicative Action*, vol. I. Translated by Thomas McCarthy. Boston: Beacon Press. 1991, Cambridge, UK: Polity Press.
- Hamilton, Gary G. 1977. "Chinese Consumption of Foreign Commodities: a Comparative Perspective." *American Sociological Review*, 42, 6: 877-91.
- Hechter, Michael. 1987. *Principles of Group Solidarity*. Berkeley: University of California Press.
- Hennis, Wilhelm. 1983. "Max Weber's 'Central Question.'" *Economy and Society*, 12, 2: 136-80.
- Hennis, Wilhelm. 1987a. *Max Weber: Essays in Reconstruction*. London: Allen & Unwin.
- Hennis, Wilhelm. 1987b. "Personality and Life Orders: Max Weber's Theme." pp. 52-74 in *Max Weber, Rationality and Modernity*, ed. Sam Whimster and Scott Lash. London: Allen & Unwin.
- Henrich, Dieter. 1952. *Die Einheit der Wissenschaftslehre Max Webers*. Tübingen: Mohr.

- Holton, R. J. 1985. *The Transition from Feudalism to Capitalism*. New York: St Martin's Press.
- Honigsheim, Paul. 1968. *On Max Weber*. Translated by Joan Rytina. New York: Free Press.
- Hopkins, Terence K. and Immanuel Wallerstein. 1982. *World-Systems Analysis: Theory and Methodology*. Beverly Hills: Sage.
- Hopkins, Terence K. and Immanuel Wallerstein, eds. 1980. *Processes of the World System*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Hoselitz, Bert F. 1960. *Sociological Aspects of Economic Growth*. New York: Free Press.
- Hoselitz, Bert F. and Wilbert E. Moore, eds. 1963. *Industrialization and Society*. The Hague: Mouton.
- Huber, Joan, ed. 1991. *Micro-Macro Linkages in Sociology*. Newbury Park, CA: Sage.
- Hughes, H. Stuart. 1958. *Consciousness and Society*. New York: Vintage Books.
- Ibaraki, Takeji. 1982. "Die Bedeutung der Rationalisierungskonzeption Max Webers für die Gegenwart." pp. 31-47 in *Jahrbuch für Anthropologie und Religionsgeschichte*, ed. Alfred Rupp. Saarbrücken: Homo et Religio.
- Inkeles, Alex and David Smith. 1974. *Becoming Modern*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Janoska-Bendl, Judith. 1965. *Methodologische Aspekte des Idealtypus*. Berlin: Duncker & Humblot.
- Kalberg, Stephen. 1979. "The Search for Thematic Orientations in a Fragmented Oeuvre: the Discussion of Max Weber in Recent German Sociological Literature." *Sociology*, 13, 1: 127-39.
- Kalberg, Stephen. 1980. "Max Weber's Types of Rationality: Cornerstones for the Analysis of Rationalization Processes in History." *American Journal of Sociology*, 85 3: 1145-79.
- Kalberg, Stephen. 1983. "Max Weber's Universal-Historical Architectonic of Economically-Oriented Action: a Preliminary Reconstruction." pp. 253-88 in *Current Perspectives in Social Theory*, ed. Scott G. McNall. Greenwich, CT: JAI Press.

- Kalberg, Stephen. 1985a. "The Role of ideal Interests in Max Weber's Comparative Historical Sociology." pp. 46-67 in *A Weber-Marx Dialogue*, ed. Robert J. Antonio and Ronald M. Glassman. Lawrence, KS: University Press of Kansas.
- Kalberg, Stephen. 1985b. "Max Weber." pp. 892-6 in *The Social Science Encyclopedia*, ed. Adam Kuper and Jessica Kuper. London: Routledge & Kegan Paul.
- Kalberg, Stephen. 1987. "The Origin and Expansion of *Kulturpessimismus*: the Relationship Between Public and Private Spheres in Early Twentieth Century Germany." *Sociological Theory*, 5, 2: 150-64.
- Kalberg, Stephen. 1989. "Max Webers historisch-vergleichende Untersuchungen und das 'Webersche Bild derNeuzeit': eine Gegenüberstellung." pp. 425-44 in *Max Weber heute*, ed. Johannes Weiss. Frankfurt: Suhrkamp.
- Kalberg, Stephen. 1990. "The Rationalization of Action in Max Weber's Sociology of Religion." *Sociological Theory*, 8, 1: 58-84.
- Kalberg, Stephen. 1991. "The Hidden Link Between Internal Political Culture and Cross-National Perceptions: Divergent Images of the Soviet Union in the United States and the FR of Germany." *Theory, Culture and Society*, 8 (May): 31-56.
- Kalberg, Stephen. 1992. "Culture and the Locus of Work in Contemporary Western Germany: A Weberian Configurational Analysis." pp. 324-65 in *Theory of Culture*, ed. Neil J. Smelser and Richard Münch. Berkeley: University of California Press.
- Kalberg, Stephen. 1993a. "Cultural Foundations of Modern Citizenship." pp. 91-114 in *Citizenship and Social Theory*, ed. Bryan S. Turner. London: Sage.
- Kalberg, Stephen. 1993b. "Saloman's Interpretation of Weber." *International Journal of Politics, Culture and Society*, 6, 4: 585-94
- Kalberg, Stephen. Yayına hazırlanıyor a. "Max Weber's Comparative-historical Sociology: a Critique of Recent Approaches and a Reconstruction of His Analysis of the Rise of Confucianism in China.

- Kalberg, Stephen. Yayına hazırlanıyor b. "Max Weber's Analysis of the Rise of Monotheism: A Reconstruction" *British Journal of Sociology*.
- Kalberg, Stephen. Yayına hazırlanıyor c. *Max Weber's Sociology of Civilizations*.
- Kantowsky, Detlev. 1986. "Die Fehlrezeption von Max Webers Studie über 'Hinduismus und Buddhismus' in Indien: Ursachen und Folgen." pp. 121-36 in *Max Weber e l'India*. Torino: Pubblicazioni del Cesmeo.
- Käsler, Dirk. 1975. "Max-Weber-Bibliographie." *Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 21, 4: 703-30.
- Käsler, Dirk. 1988. *Max Weber: An Introduction to His Life and Work*. Translated by Philippa Hurd. Chicago: University of Chicago Press.
- Kiser, Edgar and Michael Hechter. 1991. "The Role of General Theory in Comparative-historical Sociology." *American Journal of Sociology*, 97, 1: 1-30.
- Kocka. Jürgen, ed. 1986. *Max Weber, der Historiker*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- Levine, Donald N. (1981) 1985. "Rationality and Freedom." pp. 142-78 in *The Flight from Ambiguity*. Chicago: University of Chicago Press.
- Levy, Marion J. 1966. *Modernization and the Structure of Societies*. Princeton: Princeton University Press.
- Mann, Michael. 1986. *The Sources of Power*, vol. I. New York: Cambridge University Press.
- Marshall, Gordon. 1980. *Presbyteries and Profits: Calvinism and the Development of Capitalism in Scotland*. Oxford: Clarendon Press.
- Mill, John Stuart. (1843) 1950. *Philosophy of Scientific Method*, ed. Ernest Nadel. New York: Hafner.
- Mitzman, Arthur. 1970. *The Iron Cage*. New York: Knopf.
- Molloy, Stephen. 1980. "Max Weber and the Religions of China." *British Journal of Sociology*, XXXI, 3: 377-400.
- Mommsen, Wolfgang J. 1974a. *The Age of Bureaucracy*. Oxford: Blackwell.

- Mommsen, Wolfgang J. 1974b. *Max Weber: Gesellschaft, Politik und Geschichte*. Frankfurt: Suhrkamp.
- Mommsen, Wolfgang J. 1985. *Max Weber and German Politics, 1890-1920*. Chicago: University of Chicago Press.
- Mommsen, Wolfgang J. 1987. "Personal Conduct and Societal Change." pp. 35-51 in *Max Weber, Rationality and Modernity*, ed. Sam Whimster and Scott Lash. London: Allen & Unwin.
- Mommsen, Wolfgang J. 1989. *The Political and Social Theory of Max Weber*. Chicago: University of Chicago Press, Cambridge, UK: Polity Press.
- Mommsen, Wolfgang J. and Jürgen Osterhammel, eds. 1987. *Max Weber and his Contemporaries*. Boston: Unwin Hyman.
- Moore, Barrington. 1966. *The Social Origins of Dictatorship and Democracy*. Boston: Beacon Press.
- Münch, Richard. 1982. *Theorie des Handelns*. Frankfurt: Suhrkamp.
- Münch, Richard. 1984. *Die Struktur der Moderne*. Frankfurt: Suhrkamp.
- Münch, Richard. 1986. *Die Kultur der Moderne* (two vols). Frankfurt: Suhrkamp.
- Murvar, Vatro. 1983. *Max Weber Today: Selected Bibliography*. Brookfield, WI: Max Weber Colloquia at the University of Wisconsin-Madison.
- Nelson, Benjamin. 1949. *The Idea of Usury*. Chicago: University of Chicago Press.
- Nelson, Benjamin. (1965) 1970. "Weber's Legacy." pp. 99-100 in *Max Weber* ed. Dennis Wrong. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Nelson, Benjamin. 1974. "Max Weber's 'Author's Introduction' (1920): a Master Clue to His Main Aims." *Sociological Inquiry*, 44, 4: 269-78.
- Nelson, Benjamin. 1981. *On the Roads to Modernity*, ed. Toby E. Huff. Totowa, NJ: Rowman & Littlefield.
- Nichols, Elizabeth. 1986. "Skocpol on Revolution: Comparative Analysis vs. Historical Conjuncture." *Comparative Social Research*, 9: 163-86.

- Oakes, Guy. 1977. "The Verstehen Thesis and the Foundations of Max Weber's Methodology." *History and Theory*, XVI, 1: 11-29.
- Oakes, Guy. 1989. *Weber and Rickert*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Paige, Jeffery M. 1975. *Agrarian Revolution*. New York: Free Press.
- Parsons, Talcott. (1937) 1949. *The Structure of Social Action*. New York: Free Press.
- Parsons, Talcott. 1963. "Introduction." pp. xix-lxvii in Max Weber, *The Sociology of Religion*. Translated by Ephraim Fischhoff. Boston: Beacon Press.
- Parsons, Talcott. 1966. *Societies: Evolutionary and Comparative Perspectives*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Parsons, Talcott. 1971. *The Evolution of Societies*, ed. and with an introduction by Jackson Toby. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Poggi, Gianfranco. 1983. *Calvinism and the Capitalist Spirit: Max Weber's Protestant Ethic*. Amherst: University of Massachusetts Press.
- Ragin, Charles. 1987. *The Comparative Method*. Berkeley: University of California Press.
- Ragin, Charles and Daniel Chirot. 1984. "The World-System of Immanuel Wallerstein: Sociology and Politics as History." pp. 276-312 in *Vision and Method in Historical Sociology*, ed. Theda Skocpol. New York: Cambridge University Press.
- Ragin, Charles and David Zaret. 1983. "Theory and Method in Comparative Research: Two Strategies." *Social Forces*, 61, 3: 731-54.
- Rex, John. 1971. "Typology and Objectivity: a Comment on Weber's Four Sociological Methods." pp. 17-36 in *Max Weber and Modern Sociology*, ed. Arun Sahay. London: Routledge.
- Rheinstein, Max. 1954. "Introduction." pp. iii-xxv in *Max Weber on Law in Economy and Society*. Translated by Edward Shils and Max Rheinstein. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Riesebrodt, Martin. 1980. "Ideen, Interessen, Rationalisierung." *Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 32, 1: 111-29.

- Ringer, Fritz. 1969. *The Decline of the German Mandarins*. Cambridge MA: Harvard University Press.
- Rösel, Jakob. 1986. "The Link Between Rebirth and Caste Society: Some Questions on Weber's Model of Hinduism." pp. 147-60 in *Max Weber e l'India*. Torino: Pubblicazioni del Cesmeo.
- Roth, Guenther. 1968. "Introduction." pp. xxvii-ciii in Max Weber, *Economy and Society*, ed. and translated by Guenther Roth and Claus Wittich. New York: Bedminster Press.
- Roth, Guenther. 1971a. "The Genesis of the Typological Approach." pp. 253-65 in Reinhard Bendix and Guenther Roth, *Scholarship and Partisanship*. Berkeley: University of California Press.
- Roth, Guenther. 1971b. "Sociological Typology and Historical Explanation." pp. 109-28 in Reinhard Bendix and Guenther Roth, *Scholarship and Partisanship*. Berkeley: University of California Press.
- Roth, Guenther. 1971c. "Max Weber's Comparative Approach and Historical Typology." pp. 75-93 in *Comparative Methods in Sociology*, ed. Ivan Vallier. Berkeley: University of California Press.
- Roth, Guenther. 1976. "History and Sociology in the Work of Max Weber." *British Journal of Sociology*, XXVII, 3: 306-18.
- Roth, Guenther. 1979. "Abschied öder Wiedersehen?" *Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 31:318-27.
- Roth, Guenther. 1981. "Introduction." pp. xv- xxvii in Wolfgang Schluchter, *The Rise of Western Rationalism*. Berkeley: University of California Press.
- Roth, Guenther. 1987. "Rationalization in Max Weber's Developmental History." pp. 75-91 in *Max Weber, Rationality and Modernity*, ed. Sam Whimster and Scott Lash. London: Ailen & Unwin.
- Roth, Guenther. 1989. *Politische Herrschaft und persönliche Freiheit*. Frankfurt: Suhrkamp.
- Roth, Guenther. and Wolfgang Schluchter. 1979. *Max Weber \ Vision of History*. Berkeley: University of California Press.

- Rubinson, Richard, ed. 1981. *Dynamics of World Development*. Beverly Hills: Sage.
- Salomon, Albert. 1934. "Max Weber's Methodology." *Social Research*, I, May: 147-68.
- Salomon, Albert. 1935a. "Max Weber's Sociology." *Social Research*, II, Feb.: 60-73.
- Salomon, Albert. 1935b. "Max Weber's Political Ideas." *Social Research*, II, Aug.: 368-84.
- Salomon, Albert. 1945. "German Sociology." pp. 586-613 in *Twentieth Century Sociology*, ed. Aaron Gurvitch and Wilbert Moore. New York: The Philosophical Library.
- Scaff, Lawrence. 1989. *Fleeing the Iron Cage: Culture, Politics and Modernity in the Thought of Max Weber*. Berkeley: University of California Press.
- Schelting, Alexander von. 1922. "Die logische Theorie der historischen Kulturwissenschaft von Max Weber und im besonderen sein Begriff des Idealtypus." *Archiv für Sozialwissenschaft und Sozialpolitik*, 49: 623-752.
- Schelting, Alexander von. 1934. *Max Webers Wissenschaftslehre*. Tübingen: Mohr.
- Schluchter, Wolfgang. 1979. "The Paradox of Rationalization." pp. 11-64 in Guenther Roth and Schluchter, *Max Weber's Vision of History*. Berkeley: University of California Press.
- Schluchter, Wolfgang. 1981. *The Rise of Western Rationalism*. Berkeley: University of California Press.,
- Schluchter, Wolfgang ed. 1983. *Max Webers Studie über Konfuzianismus und Taoismus*. Frankfurt: Suhrkamp.
- Schluchter, Wolfgang. ed. 1984. *Max Webers Studie über Hinduismus und Buddhismus*. Frankfurt: Suhrkamp.
- Schluchter, Wolfgang. 1989. *Rationalism, Religion, and Domination: a Weberian Perspective*. Berkeley: University of California Press.
- Schmoller, Gustav. 1900, 1904. *Grundriss der Volkswirtschaftslehre* (two vols). Leipzig: Duncker & Humblot.
- Schönberg, Gustav, ed. 1882. *Handbuch der Politischen ökonomie*. Tübingen: Laupp.

- Schwartz, Michael. 1976. *Radical Protest and Social Structure*. New York: Academic Press.
- Seidman, Steven. 1983. *Liberalism and the Origins of European Social Theory*. Berkeley: University of California Press.
- Sewell, William H. Jr. 1985. "Ideologies and Social Revolutions: Reflections on the French Case." *Journal of Modern History*, 57, 1: 57-87.
- Seyfarth, Constans and Walter M. Sprondel, eds. 1973. *Seminar: Religion und gesellschaftliche Entwicklung*. Frankfurt: Suhrkamp.
- Seyfarth, Constans and Gert Schmidt. 1982. *Max Weber Bibliographie: eine Dokumentation der Sekundärliteratur*. Stuttgart: Enke Verlag.
- Sica, Ailen. 1988. *Weber, Irrationality, and Social Order*. Berkeley: University of California Press.
- Silber, Ilana Friedrich. 1985. "'Opting Out' in Theravada Buddhism and Medieval Christianity." *Religion*, 15:251-77.
- Skocpol, Theda. 1979. *States and Social Revolutions*. New York: Cambridge University Press.
- Skocpol, Theda. 1982. "Rentier State and Shi'a Islam in the Iranian Revolution." *Theory and Society*, 11: 265-83.
- Skocpol, Theda. 1984a. "Emerging Agendas and Recurrent Strategies in Historical Sociology." pp. 356-91 in *Vision and Method in Historical Sociology*, ed. Skocpol. Cambridge: Cambridge University Press.
- Skocpol, Theda. 1984b. "Sociology's Historical Imagination." pp. 1-21 in *Vision and Method in Historical Sociology*, ed. Skocpol. Cambridge: Cambridge University Press.
- Skocpol, Theda and Margaret Somers. 1980. "The Uses of Comparative History in Macrosociological Inquiry." *Comparative Studies in Society and History*, 22, 2: 174-97.
- Skocpol, Theda and Margaret Weir. 1984. "State Structures and the Possibilities for Keynesian Responses to the Great Depression in Sweden, Britain, and the United States." pp. 107-68 in *Bringing the State Back In*, ed. Peter Evans, Theda Skocpol, and Dietrich Rueschemeyer. New York: Cambridge University Press.

- Smelser, Neil J. 1959. *Social Change in the Industrial Revolution*. Chicago: University of Chicago Press.
- Smelser, Neil J. 1976. *Comparative Methods in the Social Sciences*. Englewood Cliffs, NJ-Prentice-Hall.
- Starr, Paul. 1982. *The Social Transformation of American Medicine*. New York- Basic Books.
- Stephens, John D. 1979. *The Transition from Capitalism to Socialism*. Urbana, IL: University of Illinois Press.
- Stinchcombe, Arthur. 1978. *Theoretical Methods in Social History*. New York: Academic Press.
- Tenbruck, Friedrich. 1959. "Die Genesis der Methodologie Max Webers." *Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 11: 573-630.
- Tenbruck, Friedrich. 1974. "Max Weber and the Sociology of Science: a Case Reopened." *Zeitschrift für Soziologie*, 3: 312-21.
- Tenbruck, Friedrich. 1975. "Wie gut kennen wir Max Weber?" *Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft*, 131: 719-42.
- Tenbruck, Friedrich. 1977. "Abschied von 'Wirtschaft und Gesellschaft.'" *Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft*, 133: 703-36.
- Tenbruck, Friedrich. 1980. "The Problem of Thematic Unity in the Works of Max Weber." *British Journal of Sociology*, XXXI, 3: 316-51. (Originally published in 1975 in *Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 27: 663-702.)
- Tenbruck, Friedrich. 1986. "Das Werk Max Webers: Methodologie und Sozialwissenschaften." *Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 38: 13-31.
- Tenbruck, Friedrich. 1989. "Abschied von der 'Wissenschaftslehre?'" pp. 90-115 in *Max Weber heute*, ed. Johannes Weiss. Frankfurt: Suhrkamp.
- Thompson, E. P. 1966. *The Making of the English Working Class*. New York: Vintage Books.
- Tilly, Charles. 1964. *The Vendee*. New York: John Wiley & Sons.
- Tilly, Charles. 1978. *From Mobilization to Revolution*. Reading, MA: Addison-Wesley.

- Tilly, Charles. 1981. *As Sociology Meets History*. New York: Academic Press.
- Tilly, Charles. 1984. *Big Structures, Large Processes, Huge Comparisons*. New York: Russell Sage.
- Tilly, Charles and Edward Shorter. 1974. *Strikes in France, 1830-1968*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Tilly, Charles, Louise A. Tilly, and Richard Tilly. 1975. *The Rebellious Century, 1830-1930*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Traubgott, Mark. 1985. *Armies of the Poor*. Princeton: Princeton University Press.
- Trimberger, Ellen Kay. 1978. *Revolution from Above: Military Bureaucrats and Development in Japan, Turkey, Egypt and Peru*. New Brunswick: Transaction Books.
- Truzzi, Marcello. 1974. *Verstehen: Subjective Understanding in the Social Sciences*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Turner, Bryan. 1981. *For Weber*. London: Routledge.
- Wallerstein, Immanuel. 1974. *The Modern World-System*. New York: Academic Press.
- Wallerstein, Immanuel. 1979. *The Capitalist World-Economy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wallerstein, Immanuel. 1980. *The Modern World System II*. New York: Academic Press.
- Wallerstein, Immanuel. 1984. *The Politics of the World-Economy: the States, the Movements and the Civilizations*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wallerstein, Immanuel. 1989. *The Modern World System III*. New York: Academic Press.
- Walliman, Isidor, Howard Rosenbaum, Nicholas Tatsis, and George Zito. 1980. "Misreading Weber: the Concept of 'Macht.'" *Sociology*, 14, 2: 261-75.
- Walton, John. 1984. *Reluctant Rebels: Comparative Studies of Revolution and Underdevelopment*. New York: Columbia University Press.
- Warner, R. Stephen. 1970. "The Role of Religious Ideas and the Use of Models in Max Weber's Comparative Studies of Non-Capitalist Societies." *Journal of Economic History*, 30: 74-99.

- Warner, R. Stephen. 1972. *The Methodology of Max Weber's Comparative Studies*, Unpublished Dissertation: University of California at Berkeley.
- Warner, R. Stephen. 1973. "Weber's Sociology of Nonwestern Religions." pp. 32-52 in *Protestantism, Capitalism, and Social Science: the Weber Thesis Controversy*, ed. Robert W. Green. Lexington, MA: D. C. Heath & Co.
- Watkins, J. W. N. 1953. "Ideal Types and Historical Explanation." pp. 723-43 in *Readings in the Philosophy of Science*. New York: Appleton - Century- Crofts.
- Weber, Marianne (1926) 1975. *Max Weber: a Biography*. Translated by Harry Zohn. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Weber, Max [Kitabın başında yer alan "Kısaltmalar" bölümüne bakınız]
- Weber, Max. (1889) 1970. *Handelsgesellschaften im Mittelalter*. Amsterdam: E. J. Bonset.
- Weber, Max. (1891) 1966. *Die Römische Agrargeschichte in Ihrer Bedeutung für das Staats und Privatrecht*. Amsterdam: Verlag P. Schippers N.V.
- Weber, Max. (1905) 1978. "The Prospects for Liberal Democracy in Tsarist Democracy." pp. 269-84 in *Weber: Selections in Translation*, ed. W. G. Runciman and translated by Eric Matthews. London: Cambridge University Press. (Originally published 1971. "Zur Lage der bürgerlichen Demokratie in Russland." pp. 33-68 in *Gesammelte Politische Schriften*, ed. Johannes Winckelmann. Tübingen: Mohr.)
- Weber, Max. (1906) 1977. *Critique of Stammler*. Translated by Guy Oakes. New York: Free Press.
- Weber, Max. (1914) 1925. Letter of June 1914 to Georg von Below. Printed in the introduction to von Below, *Derdeutsche Staatdes Mittelalters*, 2nd ed. Leipzig: Quelle & Meyer.
- Weber, Max. 1917 (1921,1946). "National Character and the Junkers." pp. 387-95 in *From Max Weber*, ed. H. H. Gerth and C. Wright Mills. New York: Oxford.
- Weber, Max.1924 (1988). *Gesammelte Aufsätze zur Soziologie und Sozialpolitik*. Tübingen: Mohr

- Weber, Max. 1947. *The Theory of Social and Economic Organization*, ed. T. Parsons. Translated by A. M. Henderson and T. Parsons. New York: Free Press.
- Wehler, Hans-Ulrich. 1986. "Max Webers Klassentheorie und die neuere Sozialgeschichte." pp. 173-92 in *Max Weber, der Historiker*, ed. Jürgen Kocka. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- Weiss, Johannes. 1975. *Max Webers Grundlegung der Soziologie*. München: UTB.
- Whimster, Sam. 1980. "The Profession of History in the Work of Max Weber: its Origins and Limitations." *British Journal of Sociology*, XXXI, 3: 353-76,
- Whimster, Sam and Scott Lash, eds. 1987. *Max Weber, Rationality and Modernity*. London: Allen & Unwin.
- Wiley, Norbert, 1988. "The Micro-Macro Problem in Social Theory." *Sociological Theory*, 6: 254-61.
- Winckelmann, Johannes. 1965. "Max Weber - das soziologische Werk." *Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 17, 4: 743-90.
- Winckelmann, Johannes. 1980. "Die Herkunft von Max Webers 'Entzauberungs-Konzeption.'" *Kölner Zeitschrift für Soziologie und Sozialpsychologie*, 32, 1: 12-53.
- Winckelmann, Johannes. 1986. *Max Webers hinterlassenes Hauptwerk: die Wirtschaft und die gesellschaftlichen Ordnungen und Mächte*. Tübingen: Mohr.
- Zaret, David. 1980. "From Weber to Parsons and Schutz: the Eclipse of History in Modern Social Theory." *American Journal of Sociology*, 85, 3: 1180-201.
- Zingerle, Arnold. 1972. *Max Weber und China*. Berlin: Duncker & Humblot.
- Zingerle, Arnold. 1981. *Max Webers Historische Soziologie*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

Dizin

- alana özgü ideal tipler, 41,
42, 200, 205, 216, 220, 269,
278, 279, 280, 281, 282,
286, 288, 290, 291, 294,
296, 301, 302, 303, 307,
311, 319, 328, 329, 331,
332, 343, 352, 353, 354,
364, 367, 369, 371, 373,
374, 377, 379
- alanlar, 42, 56, 113, 149, 150,
151, 194, 197, 200, 201,
204, 206, 216, 269, 278,
279, 280, 281, 284, 287,
288, 296, 299, 301, 302,
303, 307, 311, 328, 330,
331, 332, 343, 352, 353,
354, 365, 370, 373, 374,
378, 379
- Albrow, M, 381
- Amerikan sosyolojisi, 23
- analitik düzey, 220, 222, 362
- analitik ilişki, 196, 206, 212,
216, 217, 219, 221, 364
- analiz düzeyi, 24, 29, 37, 49,
50, 52, 56, 62, 99, 153, 157,
162, 167, 171, 175, 224,
270, 278, 363, 376
- artzamanlı etkileşimler, 48,
282, 288, 308, 311, 319,
328, 349, 352, 353, 370
- bağlamsal sosyoloji, 96
- Batı rasyonalizmi, 47, 135,
160, 199, 310
- benzetmeler, 161
- Budizm, 137, 143, 304, 323,
338, 339, 340, 342, 343,
344, 350, 355
- bürokrasi, 21, 47, 118, 171,
182, 183, 184, 191, 252,
325, 357, 379

- bürokratik hükümranlığın
kapitalizm üzerindeki
etkisi, 193
- bürokratik hükümranlık,
141, 151, 171, 202, 203,
204, 206, 237, 252, 289,
292, 364
- coğrafya, 36, 116, 136
- çatışma, 36, 39, 46, 74, 106,
140, 148, 150, 151, 187,
203, 215, 362, 376
- çıklarlar, 73, 74, 82, 103, 105,
111, 126, 129, 135, 151,
212, 218, 226, 227, 228,
230, 234, 236, 237, 238,
252, 339, 362, 364, 376
- çoklu nedensellik, 27, 36, 40,
102, 117, 123, 125, 129, 140
- değerler, 20, 58, 65, 79, 88,
92, 96, 103, 108, 115, 118,
128, 131, 133, 151, 202,
203, 204, 215, 233, 234,
240, 241, 242, 260, 301,
302, 314, 361, 362, 378
- determinizm, 376
- din, 21, 56, 74, 96, 103, 108,
110, 113, 115, 122, 140,
142, 149, 150, 151, 171,
182, 197, 204, 206, 210,
211, 214, 215, 216, 219,
228, 233, 237, 253, 255,
258, 259, 260, 262, 278,
289, 292, 296, 300, 302,
304, 337, 338, 340, 364
- din ve ekonomi, 300
- din ve statü grupları, 206
- dinî etik, 96, 122, 194
- doğüstüne dair gayrişahsî
görüş, 319, 322
- dört sosyal eylem tipi, 34,
57, 66, 67, 84, 87, 127, 129,
309, 315, 359, 375
- duygusal eylem, 60, 61, 127,
150, 203, 245, 249
- dünya sistemleri okulu, 37,
38, 40, 64, 84, 99, 104, 224,
264, 275, 354, 361
- düzenler, 67, 70, 71, 76, 78,
83, 84, 85, 87, 95, 98, 99,
100, 129, 197, 226, 251,
260, 360, 361
- Eisenstadt, S. N., 384, 385
- ekonomik çıkarlar, 75, 145,
212, 238, 376
- ekonomik ilişkilerin
kapanması, 229
- ekonomik kullanışlılık, 124
- emretme gücü, 145
- eşzamanlı etkileşimler, 288,
293, 294, 310, 370
- etik rasyonellik, 130, 131,
132, 133, 134, 135

evrensel örgütler, 91
eylemin artzamanlı
  etkileşimleri, 308
eylemin değişken
  yoğunluğu, 106, 136, 363
eylemin kalıplaşma
  biçimleri, 57, 67, 70, 95,
  99, 100, 374
fail-yapı bağlantısı, 57, 194
feodal hükümlanlık, 94, 172,
  219, 292, 300, 324, 325
fırsatların tekelleşmesi, 227
formel rasyonelleşme
  modelleri, 39
geleneksel eylem, 55, 60, 64,
  72, 126, 127, 129, 150
gelişimsel modeller, 200,
  222, 224, 225, 226, 233,
  239, 241, 253, 255, 262,
  263, 269, 364, 365, 366, 376
Gerth, H. H., 385
güç, 21, 72, 96, 98, 107, 114,
  118, 119, 120, 125, 138,
  140, 141, 142, 143, 145,
  146, 147, 148, 151, 183,
  184, 185, 188, 191, 192,
  213, 220, 222, 228, 231,
  235, 237, 247, 248, 252,
  289, 300, 305, 312, 334,
  335, 337, 338, 342, 344,
  346, 347, 348, 364, 365
hanehalkı, 213, 233
Hindistan, 42, 44, 50, 105,
  109, 111, 114, 118, 119,
  121, 122, 137, 139, 142,
  143, 150, 153, 160, 170,
  208, 218, 219, 269, 285,
  290, 291, 301, 302, 304,
  307, 319, 322, 323, 324,
  328, 330, 331, 333, 334,
  335, 336, 340, 341, 342,
  343, 345, 346, 348, 349,
  350, 351, 352, 353, 372
Hinduizm, 122, 125, 143,
  261, 292, 304, 323, 329,
  332, 336, 337, 338, 339,
  340, 341, 342, 344, 346,
  349, 350, 351
hipotez oluşturan modeller,
  38, 52, 153, 177, 178, 196,
  318, 367, 371, 377, 378
hukuk, 50, 64, 83, 110, 111,
  112, 113, 136, 142, 150,
  151, 160, 197, 200, 203,
  206, 251, 278, 286, 291,
  292, 296, 305, 306, 364
hukukun etkisi, 189
hükümlanlık, 20, 29, 36, 46,
  50, 58, 63, 73, 87, 93, 96,
  98, 100, 105, 107, 108, 110,
  113, 114, 115, 119, 128,
  141, 142, 147, 149, 150,

- 151, 171, 172, 182, 183,
185, 197, 199, 200, 202,
203, 205, 206, 212, 213,
219, 220, 223, 228, 230,
231, 234, 235, 236, 237,
238, 243, 244, 247, 249,
250, 252, 278, 286, 289,
291, 292, 298, 300, 307,
313, 323, 324, 325, 334,
364, 376
- hükümler alanı, 73, 199,
202, 203, 230, 289
- hükümler biçimleri, 29,
36, 58, 73, 141, 151, 199,
202, 212, 237, 238, 244,
247, 250, 252, 300
- içsel motivasyonlar, 79
- ideal tipler, 21, 35, 38, 41, 42,
47, 52, 56, 68, 69, 70, 85,
95, 104, 106, 110, 113, 151,
152, 153, 157, 158, 162,
163, 164, 166, 167, 168,
169, 170, 171, 172, 173,
174, 175, 178, 179, 181,
183, 187, 198, 199, 200,
201, 202, 204, 205, 212,
216, 220, 225, 267, 268,
269, 278, 279, 280, 281,
282, 287, 288, 290, 291,
294, 296, 301, 302, 303,
307, 308, 311, 319, 328,
329, 331, 332, 343, 352,
353, 354, 358, 363, 364,
367, 369, 371, 373, 374,
375, 378, 379
- ideal tiplerin oluşumu ve
temel özellikleri, 85
- ikincil literatür, 22, 44, 46,
49, 57, 63, 84, 88, 99, 106,
174, 175, 183, 187, 198,
269, 312, 313
- inanç sistemleri, 58, 111, 120
- İslam, 195, 292, 394
- Kalvinizm, 80, 81, 107, 122,
172, 218
- Kalvinizm ve kapitalizm,
107
- kapanma, 184, 227, 230, 231,
232, 233
- karizmanın rutinleşmesi, 39,
181, 227, 234, 235, 237,
238, 357, 366
- karşılaştırmalı analiz, 40,
277, 282, 285, 313, 333
- karşıtlık ilişkileri, 196, 197,
202, 219, 329
- karşıtlık modelleri, 200, 201,
202, 204, 205, 212, 216,
220, 221, 225, 234, 263,
264, 364, 366
- kast sistemi, 42, 109, 114,
119, 143, 144, 172, 269,

- 291, 307, 328, 330, 331,
332, 335, 336, 338, 343,
346, 348, 350, 352, 372, 373
- kavram oluřturma, 357
- komřuluk, 93, 119, 172
- Konfüyüřçülük, 114, 160,
292, 326, 355
- konjonktürel etkileşimler,
40, 273, 274, 282, 316, 317,
318, 326, 327, 328, 353,
354, 355, 372, 373, 375
- kültürel etkenler, 35, 105,
378
- mantıksal etkileşimler, 181,
195, 196, 200, 206, 211,
215, 364
- Marksizm, 133
- meşru düzenler, 34, 67, 70,
71, 78, 80, 83, 84, 87, 95,
97, 98, 99, 100, 129, 197,
360, 361
- metodolojik bireycilik, 34,
102, 361, 375
- mezhep, 64, 119, 303, 338
- miras, 75, 121, 243, 297, 298,
302, 320, 346, 349
- model kurma, 38, 39, 178,
179, 180, 182, 187, 189,
192, 197, 220, 225, 239,
253, 264, 265, 267, 282,
315, 358, 367, 368
- modernleşme çalışmaları,
23, 24
- motivlerin çoğulluğu, 34, 57,
62, 66, 67, 102, 359, 361,
375
- nedensel analitik okul, 27,
30, 33, 34, 35, 38, 39, 40,
41, 56, 62, 64, 66, 84, 87,
99, 116, 117, 127, 135, 144,
148, 151, 153, 157, 158,
162, 163, 168, 170, 173,
175, 177, 178, 179, 181,
188, 201, 206, 216, 221,
234, 253, 263, 270, 271,
274, 276, 277, 278, 281,
282, 287, 290, 293, 295,
299, 303, 311, 317, 328,
343, 353, 359, 360, 361,
362, 363, 365, 369, 370,
372, 377
- nedensel analiz, 26, 38, 41,
42, 43, 52, 106, 147, 153,
158, 178, 179, 187, 189,
194, 195, 200, 201, 210,
220, 265, 268, 269, 270,
274, 275, 277, 278, 279,
280, 281, 282, 286, 287,
288, 290, 293, 295, 296,
298, 299, 303, 308, 311,
313, 317, 322, 327, 328,
329, 352, 353, 354, 358,

- 363, 366, 368, 369, 372,
373, 374, 375
- nedensel sosyoloji, 102, 153,
157, 167, 168, 175, 265
- nedensellik dereceleri, 41,
287
- nedensellik metodolojisi,
352
- nüfuz sahası, 288, 290, 293,
296, 299, 370
- önçül koşullar, 288, 294, 296,
303, 304, 305, 307, 308,
310, 370
- özerklik, 110, 115, 117, 199,
253
- öznel anlam, 34, 57, 58, 59,
62, 64, 65, 66, 67, 69, 70,
84, 99, 100, 126, 127, 268,
271, 313, 359, 360, 362,
374, 375, 379
- pasif demokratikleşme, 183,
184
- patrimonyalizm, 44, 170,
171, 187, 203, 205, 206,
219, 248, 325, 351
- piyasa ekonomisi, 127, 198,
219, 241, 243, 278
- rasyonel entelektüalizm, 255
- rasyonel seçim teorisi, 126,
129
- rasyonelleşme modelleri, 39,
262
- rasyonelleşme süreçleri, 48,
115, 135, 138, 181, 209,
225, 239, 240, 241, 244,
247, 249, 251, 252, 253,
254, 255, 256, 257, 258,
259, 261, 262, 263, 366, 376
- rekabet, 25, 36, 106, 148, 149,
185, 228, 246, 294, 325,
338, 341, 347, 362
- savaşçılar, 87, 88, 118, 121,
236, 336
- serbest piyasa, 241, 243, 244,
245, 246, 253
- sınıflar, 57, 96, 114, 119, 120,
121, 124, 144, 151, 197,
248, 278, 364
- sosyal eylem, 34, 46, 57, 59,
60, 61, 63, 64, 66, 67, 68,
69, 72, 74, 76, 78, 84, 85,
87, 91, 92, 93, 101, 116,
127, 129, 132, 138, 148,
152, 175, 186, 188, 190,
191, 194, 198, 199, 228,
233, 238, 242, 245, 249,
270, 295, 296, 303, 309,
312, 315, 359, 360, 362,
372, 374, 375, 376
- sosyal ilişkilerin kapanması,
181, 227, 238, 366

- sosyal taşıyıcılar, 36, 48, 106,
117, 119, 140, 143, 148,
151, 245, 254, 335, 362, 375
- sosyolojik konumlar, 34, 67,
70, 84, 85, 87, 95, 97, 98,
99, 100, 101, 115, 119, 120,
181, 194, 200, 309, 315,
355, 360, 361, 374
- statü etiği, 88, 100, 120, 121,
122, 206, 207, 208, 209,
211, 216, 218, 230, 238,
290, 299, 324
- statü grupları, 29, 36, 47, 57,
58, 75, 77, 83, 88, 91, 93,
98, 108, 109, 113, 115, 119,
123, 125, 143, 146, 150,
151, 197, 199, 200, 204,
206, 210, 216, 228, 229,
236, 237, 238, 243, 244,
248, 278, 307, 322, 337,
357, 361, 364
- şeyleştirme, 62
- tarihsel birey, 158, 160, 161
- tarihsel olaylar, 26, 28, 36,
106, 136, 137, 140, 151,
179, 220, 223, 362, 364
- tekeller, 193, 230
- teknoloji, 109, 117, 136, 137,
287
- tektanrıcılığın ortaya çıkışı,
322
- teorik çerçeve, 42, 115, 178,
181, 188, 189, 196, 200,
201, 205, 206, 210, 220,
221, 239, 240, 247, 262,
265, 269, 271, 277, 279,
281, 286, 288, 291, 299,
301, 302, 307, 311, 318,
319, 329, 343, 352, 353,
354, 364, 365, 367, 368,
370, 373, 374, 377, 378
- teorik rasyonelleşme
modelleri, 262
- toplumsal alanlar, 42, 56,
110, 113, 149, 151, 197,
200, 204, 205, 206, 212,
216, 220, 235, 240, 269,
278, 279, 286, 288, 290,
293, 296, 300, 302, 303,
311, 319, 328, 329, 331,
332, 333, 343, 352, 353,
354, 364, 367, 369, 373,
374, 377, 378, 379
- Verstehen, 34, 57, 58, 59, 66,
68, 100, 102, 157, 267, 271,
359, 361, 375, 391, 396
- Weber, Marianne, 397
- Yahudilik, 20, 121, 261
- yakınlık modelleri, 201, 206,
364
- yakınlık ve karşıtlık
ilişkileri, 197, 329

yakınlık ve karşıtlık	64, 66, 99, 104, 106, 135,
modelleri, 200, 201, 211,	136, 157, 158, 162, 163,
216, 220, 221, 225, 234,	168, 175, 177, 179, 188,
263, 364, 366	206, 216, 221, 234, 239,
yapısal işlevselcilik, 99	263, 270, 271, 274, 275,
yapısalcılık, 84, 87	276, 277, 278, 281, 287,
yaşam tarzları, 123	290, 293, 295, 303, 317,
yeterli nedensellik, 274, 375	328, 343, 353, 363, 367,
yorumlayıcı tarihsel okul,	369, 377
27, 30, 33, 34, 37, 38, 40,	